

Kulturregion Vadehavet

KULTURAFKALE 2015-2018

MELLEM KULTURMINISTEREN OG
KULTURREGION VADEHAVET

**KULTURAFTALE MELLE
KULTURMINISTEREN OG KULTURREGION VADEHAVET
1. JANUAR 2015 – 31. DECEMBER 2018**

Kulturregion Vadehavet:

Esbjerg Kommune

Fanø Kommune

Tønder Kommune

Varde Kommune

INDHOLD

Kapitel 1: Kulturpolitik og kulturaftaler

- 1.1. Formål med kulturaftaler

Kapitel 2: Beskrivelse af kulturpolitikken i Kulturregion Vadehavet

- 2.1. Kulturregionen
- 2.2. Kulturregionens kulturpolitiske vision
- 2.3. Samarbejdsorganisation

Kapitel 3: Indsatsområder og mål

- 3.1. Skematisk oversigt over indsatsområder og mål
- 3.2. Kort beskrivelse af de enkelte indsatsområder og mål

Kapitel 4: Bevillinger knyttet til aftalen

Kapitel 5: Evaluering og regnskabsoplysninger

- 5.1. Evaluering
- 5.2. Regnskabsoplysninger

Kapitel 6: Underskrift af aftalen

Bilag 1: Kulturaftalens bevillingsmæssige grundlag og vilkår

Bilag 2: Vilkår for genforhandling, justering og opsigelse af kulturaftalen

Bilag 3: Beskrivelse af samarbejdsorganisation

Bilag 4: Uddybende beskrivelse af indsatsområder

Kapitel 1

Kulturpolitik og kulturaftaler

Alle borgere skal sikres adgang til gode og varierede kulturtilbud af høj kvalitet, uanset hvor i Danmark de bor og opholder sig. At sikre kultur til alle i hele landet er en ambitiøs udfordring, der kræver en koordineret indsats på tværs af de politiske niveauer i kulturpolitikken. Kulturaftalerne spiller en stor rolle i denne indsats ved at danne en kulturpolitisk platform for samarbejdet mellem staten og kommunerne.

1.1. Formål med kulturaftaler

Overordnet set er formålet med kulturaftalerne at:

- understøtte kommunernes engagement på kulturområdet
- styrke samarbejdet mellem kommuner
- styrke samarbejdet mellem kommunerne og staten
- fastholde og udbygge den kulturpolitiske dialog og værdidebat mellem staten og kommunerne
- give større dispositionsfrihed på det kommunale niveau og sætte fokus på overordnede mål og resultater
- sikre en bedre ressourceudnyttelse gennem regional koordinering og arbejdsdeling på kulturområdet
- fremme og videreudvikle de kulturelle institutioner, produktionsmiljøer og aktiviteter i kulturregionen med vægt på kvalitet
- opsamle og videregive særlig viden og erfaringer på kulturområdet til gavn for det samlede kulturliv i hele landet

Samarbejdet om en kulturaftale både under udarbejdelsen og i den efterfølgende aftaleperiode er kendetegnet ved en løbende dialog mellem ligeværdige parter. Dialog er byggestenen i den fælles målrettede indsats, der skal til for at give kulturen det nødvendige løft. Kulturaftalerne sætter bl.a. fokus på udvikling af fælles initiativer af høj kvalitet, synliggørelse af fælles referencerammer i kulturen og styrkelse af læring og dannelse via nye kulturtilbud på kulturinstitutioner.

Kapitel 2

Beskrivelse af kulturpolitikken i Kulturregion Vadehavet

2.1. Kulturregionen

Kulturregion Vadehavet består af de fire kommuner langs med Vadehavet (Esbjerg, Fanø, Varde og Tønder) med et samlet indbyggertal på ca. 207.000. Kulturregionen er

præget af få større byer, mange små byer samt landbefolkning, som bor spredt. Esbjerg Kommune er den største med ca. 55 % af indbyggerne i kulturregionen, ligesom det er her hovedparten af kulturinstitutionerne findes.

Kulturregionen er kendetegnet ved fælles kultur- og naturhistoriske rødder samt ved at være bundet sammen geografisk. Borgerne i vadehavsområdet har dermed en betydelig identitetsmæssig samhørighed. Samtidig er Vadehavet et unikt naturområde af såvel national som international betydning. I juni 2014 udnævnte UNESCO det danske vadehav til verdensarv.

Kulturregionens kommuner er bevidste om de fælles udfordringer. Som eksempel kan nævnes, at den geografiske udstrækning sammen med størrelsen af visse målgrupper kan have betydning for publikumspotentialet til kulturelle aktiviteter. Et arrangement i den nordlige ende af kulturregionen kan således være svært tilgængeligt for borgere fra den sydlige ende og omvendt på grund af to gange to timers transporttid ved kørsel i bil. Deltagelse i et aftenarrangement med samme logistik vil ved brug af offentlige transportmidler kræve en overnatning. Derudover har samtlige kommuner en udfordring i at fastholde samt tiltrække arbejdskraft og nye borgere.

Kulturregionen er kendetegnet ved en bred vifte af kulturinstitutioner, som eksempel regionens museer, Janusbygningen i Tistrup, Musikhuset i Esbjerg, Syddansk Musikonservatorium & Skuespillerskole, Esbjerg, Kirkemusikskolen i Løgumkloster, Esbjerg Kulturskole med fire grundkurser, Tønder Kulturskole, Musik- og Billedskolen i Varde samt diverse spillesteder, ex. Tobakken i Esbjerg, Hage's i Tønder og Smedeværkstedet i Varde. Endelig er kulturregionen kendetegnet ved mange initiativrige ildsjæle og foreninger, ligesom der er stærke kunst- og kunsthåndværkermiljøer på Fanø og langs vadehavskysten. Vadehavsområdets rige og levende folkemusiktradition holdes i hævd fra syd til nord, for eksempel fejrede Tønder Festival 40 års jubilæum i 2014. Der findes således på flere niveauer et stærkt kulturelt engagement.

For at optimere det vadehavsregionale samarbejde har kulturregionen taget initiativ til en administrativ arbejdsgruppe med repræsentanter fra følgende interessenter i vadehavsregionen: Nationalpark Vadehavet, Vadehavets Formidlerforum, Sydvestjysk Udviklingsforum, Kommunernes Vadehavssekretariat samt Kulturregion Vadehavet.

Kulturregionen har kontakt til den nordfrisiske by Leeuwarden, der er udnævnt til europæisk kulturhovedstad i 2018 (LWD2018). Byen er med sine knap 100.000 indbyggere den største af vadehavsbyerne i Holland, Tyskland og Danmark. Organisationen

bag LWD2018 har vist stor interesse i at indgå kulturelle samarbejder omkring vadehavsfestivalen – et samarbejde der vil medvirke til at opfylde vadehavskommunernes ønske om at skabe tættere, gensidige, trilaterale, kulturelle bånd.

Kulturregion Vadehavet forventer at indgå projektsamarbejder med andre kulturregioner og med Region Sønderjylland-Schleswig.

Kulturregionen og Region Syddanmark har aftalt økonomisk partnerskab omkring fyrtårnsprojektet Wadden Tide 2016, ligesom et økonomisk partnerskab forventes indgået med Nationalpark Vadehavet omkring Vadehavsfestivalen.

2.2. Kulturregionens kulturpolitiske vision

Kulturregion Vadehavet vil fremme kulturelle udtryk, der sætter aftryk.

Med ovennævnte vision har Kulturregion Vadehavet fokus på at:

- udfordre borgere og gæster med kulturoplevelser, der berører, konfronterer, forstyrrer og involverer
- styrke kvalitet og mangfoldighed i vadehavsområdets kulturliv
- styrke og udvikle en stærk, fælles, kulturel identitet i Kulturregion Vadehavet
- skabe og understøtte samarbejde og netværk på tværs af kommunerne, ex. kulturelle institutioner, selvstændige kulturaktører, erhvervsliv og turistorganisationer.

Kulturregion Vadehavet vil ved udvælgelsen af projekter vægte, at initiativerne efter projektperioden forankres og fortsat udvikles.

Kultursamarbejdet i kulturregionen skal ses som et supplement til den kommunale kulturpolitik/kulturindsats og skal ikke træde i stedet for, men tværtimod forøge den samlede kulturpolitiske indsats.

Kulturregion Vadehavet vil medvirke til, at vadehavsområdet bliver kendt for en kulturel og kunstnerisk profil.

2.3. Samarbejdsorganisation

Kulturregion Vadehavet har organiseret sig med en styregruppe, en koordineringsgruppe, en referencegruppe, et sekretariat samt ad hoc grupper jf. bilag 3.

Kapitel 3

Indsatsområder og mål

Kulturregionens vision om at ville fremme kulturelle udtryk, der sætter aftryk, opnås med særligt fokus på følgende tre indsatsområder: **Rødder og Vinger**, **Kulturspirer** samt **Kulturel Kapital**.

Synergi og netværk samt synlighed anses som en naturlig forudsætning for kulturaftalen som helhed. Derudover skal kulturaftalen være grænseoverskridende i bredeste forstand, eksempelvis kunstgenremæssigt, geografisk, nationalt, internationalt, institutionelt, ligesom selvstændige kulturaktører skal tænkes ind i projekterne, hvor det giver mening. Kulturaftalen fokuserer på det relationsskabende samarbejde og forpligtende partnerskab, hvor kulturen sættes i spil i samarbejder på tværs.

3.1. Skematisk oversigt over indsatsområder og mål

Indsatsområde	Mål
Rødder og Vinger	<ul style="list-style-type: none"> • Vi vil øge bevidstheden om egne kulturelle værdier ved genopdagelse og udvikling af vadehavsområdets egne specifikke traditioner • Vi vil sikre en levende kulturarv i verdensklasse ved anvendelse af vadehavsområdets folkemusiktradition • Vi vil styrke, fremhæve og udvikle vadehavsområdet ved anvendelse af vadehavsområdets unikke kultur og natur i fortolkningen af den nyskabende samtidskunst.
Kulturspirer	<ul style="list-style-type: none"> • Vi vil opnå, at børn og unge får selvstændig, kreativ erfaring ved inddragelse af børn og unge i den aktive, kunstneriske proces • Vi vil styrke talentudviklingsmiljøet og skabe grobund for oplæring i kulturelt demokrati ved oprettelse af kulturtilbud til børn - ex. en kulturbørnehave eller – gruppe, en indskolingsgruppe, en foreningsgruppe - i hver kommune.
Kulturel Kapital	<ul style="list-style-type: none"> • Vi vil skabe inspirerende og kreative miljøer for at tiltrække og fastholde arbejdskraft samt styrke bosætning ved partnerskaber med erhvervsliv, turisterhverv, foreninger, andre kommunale sektorer mv. • Vi vil skabe mere nytænkning og bedre innovations-

	<p>processer sammen med vadehavsområdets virksomheder ved hjælp af kunst og kultur</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi vil styrke kendskabet til områdets kulturliv ved sammenhængende markedsføring i vadehavsområdet.
--	--

3.2. Beskrivelse af de enkelte indsatsområder og mål

Rødder og Vinger

Kulturregion Vadehavet vil brande vadehavsområdet på tradition, kulturarv samt fornyelse.

Ved genopdagelse og udvikling af vadehavsområdets egnsspecifikke traditioner vil vi øge bevidstheden om egne kulturelle værdier, så områdets befolkning forbliver stolte over egne værdier og dermed naturligt virker som ambassadører for vadehavsområdet. Her tænkes bredt på specialiteter, der er kendetegnende for vadehavsområdet, det være sig alt fra arkitektur til gastronomi, dog med særligt fokus på to ting: tekstilt kunsthåndværk samt folkemusik.

Der er i de fire vadehavskommuner stærke traditioner inden for tekstile kunsthåndværk såsom vævning, knipling, strikning og filtning. Med afsæt i lokale håndarbejdstraditioner ønsker vi at udvikle tekstilkunsten og kunsthåndværket i vadehavsområdet, at skabe netværk mellem aktører samt eventuelt at skabe nye produkter. Kulturregion Vadehavet ønsker at være kendt for nyskabende design samt et dynamisk og levende iværksætttermiljø inden for tekstilkunst og kunsthåndværk.

Ved anvendelse af vadehavsområdets rige folkemusiktradition vil vi sikre en levende kulturarv i verdensklasse. Tidligere tiders søfolk hjembragte musik fra fjerne himmelstrøg, og områdets spillemænd inddrog toner og spillestil i egnens egen musik. En musik, som fortsat udvikles af nutidens lokale folkemusikere. Derudover findes Danmarks eneste folkemusikuddannelse på Syddansk Musikkonservatorium og Skuespillerskole i Esbjerg. Uddannelsen er nært knyttet til det danske folkemusikmiljø og blev budt velkommen i vadehavsregionen ved en tre-dages Folk & Fæstival i Esbjerg i maj 2014 – en festival igangsat af én af områdets unge, talentfulde musikere med støtte fra Kulturfaltale Vadehavet 2011-2014. Folk & Fæstival 2014 ses som den første i en række. Folkemusikken har rødder i hele vadehavsområdet - for eksempel har Tønder Festival i 2014 40 års jubilæum, mens Fanø siden 2003 og 2010 har lagt lokaliteter til henholdsvis GODTFOLK Festival og Fanø Free Folk Festival. Endelig samarbejder de sønderjyske

kommuner Aabenraa, Sønderborg og Tønder med danske samt tyske partnere omkring folkBALTICA.

Ved anvendelse af vadehavsområdets unikke kultur og natur i fortolkningen af den nyskabende samtidskunst vil vi styrke, fremhæve og udvikle vadehavsområdet. Kulturregionen har siden 2008 hvert andet år afholdt en kulturfestival for områdets borgere og besøgende, hvor nationale og internationale kunstnere sætter ord, lyd, billeder og stemninger på det unikke danske vadehavsområde og egnens særlige værdier. Festivalens arrangementer kan opleves i naturen og i byrummet, og gennem kunsten får publikum en enestående mulighed for at opleve vadehavsområdet – dets kultur, natur og identitet. Vadehavsfestivalen skal være af høj kvalitet og præsentere nyskabende kunst, der kan tiltrække, udfordre og overraske – til gavn for dem, der bor i, er turister i og arbejder i vadehavsregionen. Det tilstræbes, at festivalen når nye målgrupper, som blandt andet vil få (uventede) kulturelle oplevelser ved at møde kunsten i vadehavsregionens landskab og byrum. Kulturregionen vil blandt andet videreudvikle det storslåede, internationale udstillingsprojekt Wadden Tide, der for første gang i 2014 samlede samtidskunstnere fra tretten lande med vadehav. Kunstnerne skabte og udstillede deres installationer og land-art direkte i den forunderlige vadehavsnatur, der netop fra samme år blev udnævnt til UNESCO verdensarvsområde. I 2016 vil vi samle kunstnere fra en stor del af klodens lande med vadehav. Derudover vil vi arrangere en plandag, hvor kunstnerne mødes med repræsentanter fra de fire kommuners planafdelinger på udvalgte steder i vadehavsregionen. Kunstnerne og planlæggerne vil gensidigt formidle til hinanden om, hvad de oplever på de enkelte lokaliteter og derefter indgå i en dialog/workshop, hvor kunstnerne giver deres bud på, hvordan kunsten kan præge arkitekturen og byudviklingen. Samarbejdet vil munde ud i et idekatalog, som efterfølgende vil blive behandlet i vadehavskommunernes udvalg for kultur og plan med henblik på gennemførelse af et antal af forslagene.

Områdets kultur-, natur- og uddannelsesinstitutioner samt selvstændige kulturaktører inddrages i projektudviklingen under indsatsområdet.

Kulturspirer

Kulturregion Vadehavet vil fremme kulturelle kompetencer hos børn og unge.

Ved inddragelse af børn og unge i den aktive, kunstneriske proces vil vi opnå, at børn og unge får selvstændig, kreativ erfaring og kreativ dannelse og dermed skabe samt fastholde nye generationer af borgere med rødder og vinger i kulturen. Kunsten og kulturen skal være en del af børn og unges liv, fra de er helt små.

Børn og unge har forskellige vilkår og muligheder i deres liv, men når de møder kunst, er de på lige fod. De kan se, høre, føle på den og opleve den uden særlige boglige forudsætninger. Børn og unges møde med kunst og kultur skal sætte aftryk og skabe mening og betydning for den enkelte, der skal bruge og udvikle sine indlevelsessevner og grundlæggende sociale færdigheder sammen med og i dialog med andre børn, unge og voksne i de autentiske møder med kunst, kunstnere og kulturarv.

De små børn er afhængige af nære voksne for at udvikle deres kendskab til og møde med kunst og kultur. De børn, der oplever hyppig kunstnerisk aktivitet i løbet af barndommen, udviser senere større engagement i frivilligt socialt arbejde, får flere venner og højere uddannelser. Flere internationale forskningsprojekter viser, at tidlig æstetisk stimulering af børn har en betydelig personlig, faglig og samfundsmæssig effekt.

For skolebørnene har kunst og kultur betydning for udvikling af selvstændighed, nysgerrighed og refleksion, indlevelsessevne og sociale færdigheder samt lysten og evnen til at dygtiggøre sig og samarbejde.

Unge har trang til og behov for selv at udtænke og organisere aktiviteter – for selvorganisering. Derfor fokuserer kulturregionen på aktiv involvering af unge i samtlige faser, så ungeprojekter bliver for, med og af unge.

Kulturregionen vil styrke talentudviklingsmiljøet og skabe grobund for oplæring i kulturelt demokrati ved i hver kommune at arbejde for oprettelse af kulturtilbud til børn - ex. en kulturbørnehave eller –gruppe, en indskolingsgruppe, en foreningsgruppe.

Områdets kultur-, natur, dag- og uddannelsesinstitutioner samt selvstændige kulturaktører inddrages i projektudviklingen under indsatsområdet.

Kulturel Kapital

Kulturregion Vadehavet vil anvende kunst og kultur som tiltræknings- og fastholdelsesparameter for arbejdskraft og bosætning i erkendelse af, at kunst og kultur ikke blot er ”flødeskum”, men udgør en basal og væsentlig parameter, som nærmere kan symboliseres ved ”rugbrød”.

Partnerskaber med erhvervsliv, turisterhverv, foreninger, andre kommunale sektorer mv. skal sikre, at der i samarbejde med kulturinstitutioner og selvstændige kulturaktører udvikles projekter med fokus på inspirerende og kreative miljøer, der vil gøre vade-

havsområdet yderligere interessant for nuværende borgere samt nye arbejdstagere og deres familier. Områdets virksomheder har behov for at fastholde samt tiltrække kvalificeret arbejdskraft, ligesom kommunerne har behov for, at hele familien bosætter sig frem for, at arbejdstageren pendler.

Vadehavsområdets virksomheder vil via samarbejde med kulturinstitutioner og selvstændige kulturaktører blive tilbudt at skabe mere nytænkning og bedre innovationsprocesser. Herved fremmes både den institutionelle og den selvstændige kulturvirksomhed.

Ved fokus på strategi for markedsføring vil vi styrke kendskabet til områdets kulturliv og dermed kendskabet til de kulturelle aktører, institutionelle som selvstændige.

Ovennævnte partnerskaber samt vadehavsområdets kultur-, natur- og uddannelsesinstitutioner og selvstændige kulturaktører inddrages i projektudviklingen.

Kapitel 4 Bevillinger knyttet til aftalen

I aftalen overtager kulturregionen statens tilskud vedrørende tidligere kommunalfuld-
magstilskud som kulturel rammebevilling.

Derudover indgår i aftalen tilskud fra den statslige Pulje til kultur i hele landet og fra kulturregionen til indsatsområderne i aftalen.

Økonomiske rammer i aftaleperioden

Kulturregion Vadehavet/kr.	2015		2016		2017		2018	
	Kultur- ministeriet	Regional medfinan. 1)	Kultur- ministeriet	Regional medfinans.	Kultur- ministeriet	Regional medfinans.	Kultur- ministeriet	Regional medfinans.
Tidligere amtslige tilskud uden for lov 2)	302.800	0	300.090	0	293.994	0	287.897	0
Projekttilskud 3)	600.000	2.050.000	600.000	2.050.000	700.000	1.550.000	700.000	1.550.000
I alt	902.800	2.050.000	900.090	2.050.000	993.994	1.550.000	987.897	1.550.000
Samlet økonomisk ramme	2.952.800		2.950.090		2.543.994		2.537.897	

1) Den regionale medfinansiering består af kommunernes (2015-2018) og Region Syddanmarks bidrag (2015-2016). Dertil kommer fondsmidler samt de enkelte projekters egenfinansiering

2) Der er ikke krav om regional medfinansiering i forhold til de tidligere amtslige ikke lovbestemte tilskud. Midlerne reserveres som udgangspunkt til Teater- og Musikhusvennerne.

3) Det forudsættes, at de fire vadehavskommuner deltager med den aftalte medfinansiering i alle årene (kr. 1.550 mio.)

4) Tilskud i 2015 er oplyst i 2015 pris- og lønniveau, jf. tillægsaftale for 2015 til kulturaftalen for 2011-14. Tilskud i 2016-18 er oplyst i 2016 pris- og lønniveau.

Den statslige kulturelle rammebevilling med de tidligere amtslige kommunalfuldmagtstilskud er med forbehold for Folketingets vedtagelse af de årlige bevillingslove. Tildelingen af udlodningsmidler fra Kulturpuljen til hele landet forudsætter Finansudvalgets tilslutning i de enkelte år.

Kulturaftalens bevillingsmæssige grundlag og vilkår samt specificering af bevillingens fordeling er nærmere beskrevet i bilag 1.

Kapitel 5

Evaluering og regnskabsoplysninger

5.1. Evaluering

Evalueringen skal tage udgangspunkt i kulturaftalens **vision, indsatsområder** og **mål**.

Kulturregion Vadehavet skal årligt gøre kortfattet skriftlig status over mål og resultater med henblik på erfaringsudveksling med de øvrige regioner og med henblik på dialog med Kulturstyrelsen. For nye aftaler indsendes regnskab og status/midtvejs-evaluering den 15. september i aftalens andet år. Efterfølgende år indsendes status pr. 15. september. Senest den 1. marts i aftalens fjerde og sidste år skal kulturregionen indsende en skriftlig evaluering, som skal have en sådan kvalitet, at den kan danne grundlag for forhandlinger om en eventuel ny aftale. Evalueringens udformning skal følge de til enhver tid gældende retningslinjer herfor.

5.2. Regnskabsoplysninger

Kulturregion Vadehavet skal for hvert af aftaleårene indsende regnskabsoplysninger for forbruget af projektbevillinger fra Puljen til kultur i hele landet samt kommunalfuldmagtsmidler (tidligere amtslige tilskud). Der skal kun redegøres for modtagne tilskud fra de to statslige finansieringskilder.

Kulturregionen skal endvidere for hvert af aftaleårene indsende regnskabsoplysninger for den regionale medfinansiering.

Regnskabsoplysningerne skal vise, hvor stort et statsligt hhv. regionalt tilskud de enkelte institutioner og aktiviteter har modtaget fra kommunalfuldmagtsbevilling og Puljen til kultur i hele landet.

For tilskud fra Puljen til kultur i hele landet skal der indsendes en oversigt, der viser bevillingens fordeling på projekter under hvert indsatsområde. Der indsendes samtidig en regnskabsmæssig erklæring, hvoraf det fremgår, at revisionen som en del af sin gennemgang af regnskabet bl.a. har påset, at den samlede statslige medfinansiering af den samlede finansiering af hvert indsatsområde ikke overstiger 50 %.

De årlige regnskaber skal være reviderede, og Kulturstyrelsen skal modtage oplysninger om den udførte revision.

Regnskaberne skal være Kulturstyrelsen i hænde senest den 15. september det efterfølgende år.

Regnskaberne skal følge de til enhver tid gældende regler og retningslinjer herfor.

Regionens kulturinstitutioner skal endvidere indsende statistiske oplysninger og årsregnskaber m.v. til Kulturstyrelsen i samme omfang som kulturinstitutioner, der ikke indgår i en kulturaftale.

Kapitel 6
Underskrift af aftalen

.....
Sted og dato

.....
Esbjerg Kommune

.....
Kulturministeren

.....
Fanø Kommune

.....
Tønder Kommune

.....
Varde Kommune

BILAG

Bilag 1: Kulturaftalens bevillingsmæssige grundlag og vilkår

Bilag 2: Vilkår for genforhandling, justering og opsigelse af kulturaftalen

Bilag 3: Beskrivelse af samarbejdsorganisation

Bilag 4: Uddybende beskrivelse af indsatsområder

Bilag 1

Kulturaftalens bevillingsmæssige grundlag og vilkår

1. Tidligere amtslige tilskud uden for lov

I aftaleperioden overføres statsligt tilskud til kulturregionen til følgende tilskudsmodtagere:

Institution/tilskud i kr. 1)	2015	2016	2017	2018
Teater- og Musikhusvennerne	302.800	300.090	293.994	287.897
I alt	302.800	300.090	293.994	287.897

1) Tilskud i 2015 er oplyst i 2015 pris- og lønniveau i tillægsaftale for 2015. Tilskud for 2016-2018 er oplyst i pris- og lønniveau 2016.

Kulturregionen overtager i aftaleperioden ansvaret for de tidligere kommunalfuldmagtstilskud. Forudsætningerne for bevillingen er som angivet på finanslovens hovedkonto 21.11.35. Kultur i kommuner. Dette indebærer, at de lokale parter i kulturaftalen kan håndtere tilskuddene i overensstemmelse med principperne for den kulturelle rammebevilling med mulighed for omprioritering, jf. finanslovens hovedkonto 21.11.32. Kulturel rammebevilling og inden for de rammer, der er aftalt i kulturaftalen.

Bevillingen for 2015 vil blive opregnet med det af Finansministeriet fastsatte indeks til brug for regulering af tilskudsbevillinger. Bevillingen udbetales kvartalsvis.

Hvis der med virkning for aftaleperioden sker ændringer i lovgivningen, som indebærer en ændring af de statslige tilskud på området, vil tilskuddet blive reguleret tilsvarende.

I de tilfælde, hvor der i forbindelse med de årlige forhandlinger om rammerne for finansloven gennemføres generelle besparelser i kulturbudgettet, vil der ske en tilsvarende reduktion af den kulturelle rammebevilling. Reduktionen vil ske med de procentsatser, der gælder for kulturbudgettets øvrige tilskudsbevillinger.

Tilsagn om tilskud kan tilbagekaldes helt eller delvist, og der kan ske tilbageholdelse af nye kvartalsrater, hvis en kulturregion ikke opfylder de forpligtelser, som fremgår af aftalen.

Rammebevillingen kan disponeres frit inden for aftaleperioden, og ikke-forbrugte bevillinger kan overføres fra et år til et andet. Staten kan kræve ikke-anvendte tilskud tilbagebetalt ved aftalens udløb.

2. Statslige bevillinger fra Puljen til kultur i hele landet

Staten kan yde tilskud til særlige indsatsområder som led i en kulturaftale fra Puljen til kultur i hele landet, som er en del af det kulturelle udlodningsaktstykke.

Tilskuddene fra udlodningsaktstykket udbetales kvartalsvis. Tilskuddene ydes som faste kronebeløb, der ikke er omfattet af prisreguleringer eller besparelser i aftaleperioden. Der kan ske overførsel af bevillinger fra et år til det næste inden for aftaleperioden. Staten kan kræve ikke-anvendte tilskud tilbagebetalt ved aftalens udløb.

Tildelingen af udlodningsmidler forudsætter Finansudvalgets tilslutning i de enkelte år.

Årlig statslig projektbevilling fordelt på indsatsområder 2015-2018

Projekter kr.	2015	2016	2017	2018
Rødder og Vinger	400.000	400.000	500.000	500.000
Kulturspirer	200.000	200.000	200.000	200.000
Kulturel Kapital	0	0	0	0
I alt	600.000	600.000	700.000	700.000

Kulturregionens egenfinansiering af indsatsområder 2015-2018*

Projekter kr.	2015	2016	2017	2018
Rødder og Vinger	1.650.000	1.650.000	1.100.000	1.100.000
Kulturspirer	300.000	300.000	300.000	300.000
Kulturel Kapital	100.000	150.000	150.000	150.000
I alt	2. 050.000	2. 050.000	1. 550.000	1. 550.000

* Kulturregionens egenfinansiering består af kommunernes (2015-2018) og Region Syddanmarks (2015-2016) bidrag til kulturaftalen. Dertil kommer fondsmidler samt

de enkelte projekters egenfinansiering. Det enkelte indsatsområdes statslige projektbevilling vil maksimalt udgøre 50 % af finansieringen.

Kulturregion Vadehavet forbeholder sig muligheden for at ændre på fordelingen af egne midler indsatsområderne imellem. Det enkelte indsatsområdes statslige projektbevilling vil fortsat maksimalt udgøre 50 % af finansieringen.

Bilag 2

Vilkår for genforhandling, justering og opsigelse af kulturaftalen

Kulturaftalen mellem kulturministeren og Kulturregion Vadehavet har virkning for perioden 1. januar 2015 – 31. december 2018.

Genforhandling eller justering af aftalen kan finde sted ved væsentlige ændringer af det grundlag, hvorpå aftalen er indgået, og i øvrigt når parterne er enige herom.

Ved væsentlige ændringer af grundlaget forstås f.eks. ændringer i lovgivning, som har virkning for de bevillinger, der indgår i rammebevillingen, og ændringer i den regionale egenfinansiering, som indebærer, at rammebevillingen skal reguleres. Kan der ikke opnås enighed mellem parterne om justering af aftalen, kan de vælge at lade den eksisterende aftale fortsætte uændret. Hvis der heller ikke kan opnås enighed om en uændret fortsættelse af den eksisterende aftale, bortfalder aftalen for den resterende del af aftaleperioden.

Hvis en kommune/region, der indgår i aftalen, ønsker at trække sig ud, eller hvis en ny ønsker at tilslutte sig, kan der forhandles om en opsigelse af aftalen eller en ændring af sammensætningen af parterne bag aftalen.

Bilag 3

Beskrivelse af samarbejdsorganisation

Styregruppen består af formændene og direktørerne for hver af kommunernes kultur- og fritidsområde samt en politiker og en embedsmand fra Region Syddanmark som tilforordnet. Styregruppen har det overordnede ansvar og træffer beslutning om igangsættelse af de fælles opgaver.

Til styregruppen er knyttet en administrativ koordineringsgruppe bestående af kulturcheferne og konsulenter fra de deltagende kommuner. Koordineringsgruppen har ansvar for drift, udvikling og løbende opfølgning på kulturaftalen.

Kulturregionen har nedsat en rådgivende og anbefalende referencegruppe, som består af otte - elleve medlemmer med faglige kompetencer indenfor indsatsområderne. Referencegruppens medlemmer skal bedømme projekterne, herunder den kunstneriske kvalitet og projekternes tværgående perspektiver i bredeste forstand, ex. kunstgenremæssigt, geografisk, nationalt, internationalt, institutionelt.

Herudover afsætter kommunerne ressourcer til et sekretariat, hvis opgave er at understøtte styregruppe, koordineringsgruppe samt referencegruppe. Endvidere forestår sekretariatet information til og kommunikation mellem styregruppe, koordineringsgruppe, referencegruppe og nedsatte ad hoc-grupper samt potentielle projektansøgere. Derudover varetager sekretariatet kontakten til Kulturministeriet.

Kulturchefen i den kommune, hvor sekretariatsfunktionen er placeret, fungerer som sekretær for styregruppen og er dermed en gennemgående person i koordineringsgruppen og styregruppen.

Kulturregionen har besluttet, at projekter støttet af Kulturaftale Vadehavet styres af regionale kulturaktører, såvel private som institutionelle. Kulturregion Vadehavet vil efter relevans og behov nedsætte ad hoc-grupper og udvalg med det formål at varetage arbejdsopgaver, vejlede, rådgive m.v. under det enkelte projekts tilblivelse og afvikling.

Bilag 4

Uddybende beskrivelse af indsatsområder

Rødder og Vinger

1.	Indhold	<p>Ved genopdagelse og udvikling af vadehavsområdets egnsspecifikke traditioner vil vi øge bevidstheden om egne kulturelle værdier, så områdets befolkning forbliver stolte over egne værdier og dermed naturligt virker som ambassadører for vadehavsområdet. Her tænkes bredt på specialiteter, der er kendetegnende for vadehavsområdet. Det være sig alt fra arkitektur til gastronomi, dog med særligt fokus to ting: tekstilt kunsthåndværk samt folke-musik.</p> <p>Der er i de fire vadehavskommuner stærke traditioner inden for tekstile kunsthåndværk såsom vævning, kni-pling, strikning og filtning. Med afsæt i lokale håndar-bejdstraditioner ønsker vi at udvikle tekstilkunsten og kunsthåndværket i vadehavsområdet, at skabe netværk mellem aktører samt eventuelt at skabe nye produkter. Kulturregion Vadehavet ønsker at være kendt for nyska-bende design samt et dynamisk og levende iværksætter-miljø inden for tekstilkunst og kunsthåndværk.</p> <p>Ved anvendelse af vadehavsområdets rige folkemusiktra-dition vil vi sikre en levende kulturarv i verdensklasse. Tidligere tiders søfolk hjembragte musik fra fjerne him-melstrøg, og områdets spillemænd inddrog toner og spil-lestil i egnens egen musik. En musik, som fortsat udvikles af nutidens lokale folkemusikere. Derudover findes Danmarks eneste folkemusikuddannelse på Syddansk Musikkonservatorium og Skuespillerskole i Esbjerg. Ud-dannelsen er nært knyttet til det danske folkemusikmiljø, som har rødder i hele vadehavsområdet.</p> <p>Ved anvendelse af vadehavsområdets unikke kultur og natur i fortolkningen af den nyskabende samtidskunst vil</p>
----	----------------	---

		<p>vi styrke, fremhæve og udvikle vadehavsområdet. Kulturregionen har siden 2008 hvert andet år afholdt en kulturfestival for områdets borgere og besøgende, hvor nationale og internationale kunstnere sætter ord, lyd, billeder og stemninger på det unikke danske vadehavsområde og egnens særlige værdier. Festivalens arrangementer kan opleves i naturen og i byrummet, og gennem kunsten får publikum en enestående mulighed for at opleve vadehavsområdet – dets kultur, natur og identitet. Festivalen er forankret i vadehavsområdet og videreudvikles og fornyes konstant. Blandt andet ved videreudvikling af det storslåede, internationale udstillingsprojekt Wadden Tide, der for første gang i 2014 samlede samtidskunstnere fra tretten lande med vadehav. Kunstnerne skaber og udstiller deres installationer og land-art direkte i den forunderlige vadehavsnatur, der netop i 2014 blev udnævnt til UNESCO verdensarv.</p>
2.	Formål	<p>Kulturregion Vadehavet vil brande vadehavsområdet på tradition, kulturarv samt fornyelse.</p> <p>Målgruppe for indsatsområdet: Borgere, besøgende, potentielle tilflyttere, kunsthåndværkere, virksomheder, iværksættere, folkemusikbranchen, kultur-, natur- og uddannelsesinstitutioner samt samarbejdspartner jf. pkt. 4.</p> <p>Formålet er blandt andet at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Øge bevidstheden om egne kulturelle værdier • Medvirke til stolthed over egne værdier, så vadehavsbefolkningen virker som ambassadører for området • Udvikle tekstilkunsten og kunsthåndværket i vadehavsområdet • Skabe netværk mellem aktører • Eventuelt udvikle nye produkter • Blive kendt for nyskabende design • Blive kendt for et dynamisk og levende iværksætttermiljø inden for tekstilkunst og kunsthåndværk

		<ul style="list-style-type: none"> • Sikre en levende kulturarv i verdensklasse inden for folkemusiktraditionen • Sikre fortsat udvikling af nutidens folkemusik og folkemusikere • Styrke, fremhæve og udvikle vadehavsområdet • Afholde kulturfestival, der ved høj kvalitet og nyskabende kunst skal tiltrække, udfordre og overraske borgere, turister og potentielle tilflyttere • Tilstræbe, at kunstfestivalen når nye målgrupper • Skabe en sanselig og spektakulær performanceforestilling, der vandrer og sejler i de fire vadehavskommuner. Forestillingen tager afsæt i vadehavsområdets kultur og natur. Inklusion af regionale samarbejdspartnere og publikumsinddragelse spiller en væsentlig rolle • Samle kunstnere fra en stor del af klodens lande med vadehav i 2016 og 2018. Disse kunstnere skaber og udstiller installationer og land-art i vadehavsområdet (UNESCO verdensarv) • Arrangere en dialogdag/workshop, hvor ovennævnte kunstnere på lokaliteter i vadehavsområdet mødes med de fire kommuners planafdelinger og giver deres bud på, hvordan kunsten kan præge arkitekturen og byudviklingen. Samarbejdet vil munde ud i et idekatalog, som efterfølgende vil blive behandlet i vadehavskommunernes udvalg for kultur og plan med henblik på gennemførelse af et antal af forslagene.
3.	Effektvurdering	<p>Kulturaktiviteter kan kategoriseres som offentlige serviceydelser, hvorfor effektvurderingen hovedsageligt vil koncentrere sig om efterspørgsel samt brugertilfredshed.</p> <p>Efterspørgsel: I hvilken grad formår aktiviteterne at tiltrække målgrupperne?</p> <p>Brugertilfredshed: I hvilken grad oplever borgerne og samarbejd-</p>

		<p>sparterne øget bevidsthed om vadehavsområdets egne kulturelle værdier gennem genopdagelse og udvikling af egnsspecifikke traditioner?</p> <p>I hvilken grad oplever borgere og samarbejdsparterne, at folkemusiktraditionen er sikret som en levende kulturarv?</p> <p>I hvilken grad oplever borgere og samarbejdsparter, at vadehavsfestivalen styrker, fremhæver og udvikler vadehavsområdet ved, at nationale og internationale kunstnere sætter ord, lyd, billeder og stemninger på det unikke danske vadehavsområde og egnens særlige værdier?</p> <p>Derudover vil det blive vurderet, i hvilken grad initiativerne efter projektperioden forankres. Her tænkes bredt på forankring som for eksempel, at samarbejdsparter, gerne institutioner, efterfølgende tager ejerskab for projekterne og fortsat udvikler dem via driftsmidler eller fondsmidler samt, at projektets erfaringer og dokumentationsmateriale danner grundlag for fremtidige projekter.</p> <p>Desuden vil det blive vurderet, i hvilken grad samarbejdspartere oplever fortsat skabelse og udvikling af samarbejder og netværk på tværs af genrer, kultur-, natur- og uddannelsesinstitutioner, selvstændige kulturaktører, erhvervsliv, turistorganisationer, kommunegrænser mv.</p>
4.	Samarbejdsparter	<p>Region Syddanmark, Nationalpark Vadehavet, Syddansk Musikkonservatorium og Skuespilskole, regionale, nationale samt internationale kultur-, natur- og uddannelsesinstitutioner, planafdelinger, Tønder Festival, Folk & Fæstival, Esbjerg, Fanø Free Folk Festival, GODTFOLK Festival, Fanø, regionale, nationale samt internationale selvstændige kunstnere, kunsthåndværkere og kulturaktører, foreninger og ildsjæle, Sydvestjysk Udviklingsforum, Region Sønderjylland og Schleswig, Leeuwarden Europæisk Kulturhovedstad 2018 mv.</p>

5.	Kortfattet budget og finansieringsplan	<i>Årlige udgifter</i>	
		Udviklingspulje (efter ansøgning)	2.150.000
		Formidling og effektvurdering	25.000
		I alt pr. år	2.175.000
		<i>Finansieringsplan for hvert år</i>	
		Kulturregion Vadehavet	1.100.000
		Region Syddanmark (2015-2016)	500.000
		Nationalpark Vadehavet, anslået	125.000
		Kulturministeriet (årligt gennemsnit)	450.000
		I alt pr. år	2.175.000
		Dertil kommer fondsmidler samt de enkelte projekters egenfinansiering.	

Kulturspirer

1.	Indhold	<p>Ved inddragelse af børn og unge i den aktive, kunstneriske proces vil vi opnå, at børn og unge får selvstændig, kreativ erfaring og kreativ dannelse og dermed skabe samt fastholde nye generationer af borgere med rødder og vinger i kulturen. Kunsten og kulturen skal være en del af børn og unges liv, fra de er helt små.</p> <p>Børn og unge har forskellige vilkår og muligheder i deres liv, men når de møder kunst, er de på lige fod. De kan se, høre, føle på den og opleve den uden særlige boglige forudsætninger. Børn og unges møde med kunst og kultur skal sætte aftryk og skabe mening og betydning for den enkelte, der skal bruge og udvikle sine indlevelsessevner og grundlæggende sociale færdigheder sammen med og i dialog med andre børn, unge og voksne i de autentiske møder med kunst, kunstnere og kulturarv.</p> <p>Kulturregionen vil styrke talentudviklingsmiljøet og skabe grobund for oplæring i kulturelt demokrati ved i hver kommune inden 2016 at arbejde for oprettelse af kulturtilbud til børn - ex. en kulturbørnehave eller –gruppe, en indskolingsgruppe, en foreningsgruppe.</p>
2.	Formål	<p>Kulturregion Vadehavet vil fremme kulturelle kompetencer hos børn og unge.</p> <p>Målgruppe for indsatsområdet: Små børn, skolebørn og unge fra vadehavsområdet, pædagoger og undervisere samt samarbejdspartner jf. pkt. 4.</p> <p>Formålet er blandt andet at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inddrage børn og unge i den aktive kunstneriske proces • Opnå at børn og unge får selvstændig, kreativ erfaring og kreativ dannelse • Skabe og fastholde nye generationer af borgere med rødder og vinger i kulturen

		<ul style="list-style-type: none"> • Kunst og kultur skal være en del af børn og unges liv, fra de er helt små • Børn og unges møde med kunst og kultur skal sætte aftryk og skabe mening • Børn og unge skal bruge og udvikle deres indlevelsessevner og sociale færdigheder sammen med og i dialog med andre børn, unge og voksne • Børn og unge skal have autentiske møder med kunst, kunstnere og kulturarv • Give unge mulighed for selvorganiserede kulturaktiviteter • Styrke talentudviklingsmiljøet og skabe grobund for oplæring i kulturelt demokrati
3.	Effektvurdering	<p>Kulturaktiviteter kan kategoriseres som offentlige serviceydelser, hvorfor effektvurderingen hovedsageligt vil koncentrere sig om efterspørgsel samt brugertilfredshed.</p> <p>Efterspørgsel: I hvilken grad formår aktiviteterne at tiltrække målgrupperne?</p> <p>Brugertilfredshed: I hvilken grad oplever målgrupper og samarbejdspartner, at børn og unge ved inddragelse i den aktive kunstneriske proces får selvstændig, kreativ erfaring?</p> <p>I hvilken grad oplever målgrupper og samarbejdspartner, at oprettelse af kulturtilbud til børn har styrket talentudviklingsmiljøet og skabt grobund for oplæring i kulturelt demokrati?</p> <p>Interview: De deltagende børn og unge vil, hvor det giver mening, blive interviewet omkring deres udbytte af deltagelsen i projekterne.</p> <p>Derudover vil det blive vurderet, i hvilken grad initiati-</p>

		<p>verne efter projektperioden forankres. Her tænkes bredt på forankring som for eksempel, at samarbejdsparter, gerne institutioner, efterfølgende tager ejerskab for projekterne og fortsat udvikler dem via driftsmidler eller fondsmidler samt, at projektets erfaringer og dokumentationsmateriale danner grundlag for fremtidige projekter.</p> <p>Desuden vil det blive vurderet, i hvilken grad samarbejdspartere oplever fortsat skabelse og udvikling af samarbejder og netværk på tværs af genrer, kultur-, natur- og uddannelsesinstitutioner, selvstændige kulturaktører, erhvervsliv, turistorganisationer, kommunegrænser mv.</p>												
4.	Samarbejdsparter	Regionale, nationale samt internationale kultur-, natur- og uddannelsesinstitutioner, regionale, nationale samt internationale selvstændige kunstnere og kulturaktører, foreninger og ildsjæle, Nationalpark Vadehavet, Region Sønderjylland og Schleswig, Leeuwarden Europæisk Kulturhovedstad 2018 mv.												
5.	Kortfattet budget og finansieringsplan	<p><i>Budget for hvert år</i></p> <table> <tr> <td>Udviklingspulje (efter ansøgning)</td> <td>495.000</td> </tr> <tr> <td>Formidling og effektvurdering</td> <td>5.000</td> </tr> <tr> <td>I alt pr. år</td> <td>500.000</td> </tr> </table> <p><i>Finansieringsplan for hvert år</i></p> <table> <tr> <td>Kulturregion Vadehavet</td> <td>300.000</td> </tr> <tr> <td>Kulturministeriet (årligt gennemsnit)</td> <td>200.000</td> </tr> <tr> <td>I alt pr. år</td> <td>500.000</td> </tr> </table> <p>Dertil kommer fondsmidler samt de enkelte projekters egenfinansiering.</p>	Udviklingspulje (efter ansøgning)	495.000	Formidling og effektvurdering	5.000	I alt pr. år	500.000	Kulturregion Vadehavet	300.000	Kulturministeriet (årligt gennemsnit)	200.000	I alt pr. år	500.000
Udviklingspulje (efter ansøgning)	495.000													
Formidling og effektvurdering	5.000													
I alt pr. år	500.000													
Kulturregion Vadehavet	300.000													
Kulturministeriet (årligt gennemsnit)	200.000													
I alt pr. år	500.000													

Kulturel Kapital

1.	Indhold	<p>Partnerskaber med erhvervsliv, turisterhverv, foreninger, andre kommunale sektorer mv. skal sikre, at der i samarbejde med kulturinstitutioner og selvstændige kulturaktører udvikles projekter med fokus på inspirerende og kreative miljøer, der vil gøre vadehavsområdet yderligere interessant for nuværende borgere samt nye arbejdstagere og deres familier. Områdets virksomheder har behov for at fastholde samt tiltrække kvalificeret arbejdskraft, ligesom kommunerne har behov for, at hele familien bosætter sig frem for, at arbejdstageren pendler.</p> <p>Vadehavsområdets virksomheder vil via samarbejde med kulturinstitutioner og selvstændige kulturaktører blive tilbudt at skabe mere nytænkning og bedre innovationsprocesser. Herved fremmes både den institutionelle og den selvstændige kulturvirksomhed.</p> <p>Ved fokus på strategi for markedsføring vil vi styrke kendskabet til områdets kulturliv og dermed kendskabet til de kulturelle aktører, institutionelle som selvstændige.</p>
2.	Formål	<p>Kulturregion Vadehavet vil anvende kunst og kultur som tiltræknings- og fastholdelsesparameter for arbejdskraft og bosætning.</p> <p>Målgruppe for indsatsområdet: Erhvervsliv, turisterhverv, foreninger, andre kommunale sektorer, borgere, besøgende, potentielle tilflyttere samt samarbejdspartner jf. pkt. 4.</p> <p>Formålet er blandt andet at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Anvende kunst og kultur som tiltræknings- og fastholdelsesparameter for arbejdskraft og bosætning • Skabe partnerskaber med erhvervsliv, turisterhverv, foreninger, andre kommunale sektorer mv. for derigennem sammen med kulturinstitutioner

		<p>og selvstændige kulturaktører at skabe inspirerende og kreative miljøer</p> <ul style="list-style-type: none"> • Give vadehavsområdets virksomheder muligheder for at skabe mere nytænkning og bedre innovationsprocesser ved samarbejde med kulturinstitutioner og selvstændige kulturaktører • Styrke kendskabet til områdets kulturliv ved fokus på strategi for markedsføring
3.	Effektvurdering	<p>Kulturaktiviteter kan kategoriseres som offentlige serviceydelser, hvorfor effektvurderingen hovedsageligt vil koncentrere sig om efterspørgsel samt brugertilfredshed.</p> <p>Efterspørgsel:</p> <p style="padding-left: 40px;">I hvilken grad formår aktiviteterne at tiltrække målgrupperne?</p> <p>Brugertilfredshed:</p> <p style="padding-left: 40px;">I hvilken grad oplever målgrupper og samarbejdspartner, at skabelse af inspirerende og kreative miljøer har tiltrukket og fastholdt arbejdskraft samt styrket bosætning?</p> <p style="padding-left: 40px;">I hvilken grad oplever målgrupper og samarbejdspartner, at kunst og kultur har skabt mere nytænkning og bedre innovationsprocesser?</p> <p style="padding-left: 40px;">I hvilken grad oplever målgrupper og samarbejdspartner, at sammenhængende markedsføring i vadehavsområdet har styrket kendskabet til områdets kulturliv?</p> <p>Derudover vil det blive vurderet, i hvilken grad initiativerne efter projektperioden forankres. Her tænkes bredt på forankring som for eksempel, at samarbejdspartnerne efterfølgende tager ejerskab for projekterne og fortsat udvikler dem via driftsmidler eller fondsmidler samt, at projektets erfaringer og dokumentationsmateriale danner grundlag for fremtidige projekter.</p>

		Desuden vil det blive vurderet, i hvilken grad samarbejdspartnere oplever fortsat skabelse og udvikling af samarbejder og netværk på tværs af genrer, kultur-, natur- og uddannelsesinstitutioner, selvstændige kulturaktører, erhvervsliv, turistorganisationer, kommunegrænser mv.														
4.	Samarbejdspartner	Sydvestjysk Udviklingsforum, erhvervsliv, turisterhverv, foreninger, kommunale sektorer, Nationalpark Vadehavet, regionale, nationale samt internationale kultur-, natur- og uddannelsesinstitutioner, regionale, nationale samt internationale selvstændige kunstnere og kulturaktører, Leeuwarden Europæisk Kulturhovedstad 2018 mv.														
5.	Kortfattet budget og finansieringsplan	<p><i>Budget for hvert år</i></p> <table> <tr> <td>Udvikling og uddannelse</td> <td>112.500</td> </tr> <tr> <td>Konferencer</td> <td>20.000</td> </tr> <tr> <td>Formidling og effektvurdering</td> <td>5.000</td> </tr> <tr> <td>I alt pr. år</td> <td>137.500</td> </tr> </table> <p><i>Finansieringsplan for hvert år</i></p> <table> <tr> <td>Kulturregion Vadehavet (årligt gennemsnit)</td> <td>137.500</td> </tr> <tr> <td>Kulturministeriet</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>I alt pr. år</td> <td>137.500</td> </tr> </table> <p>Dertil kommer erhvervsrådenes og virksomhedernes egenfinansiering.</p>	Udvikling og uddannelse	112.500	Konferencer	20.000	Formidling og effektvurdering	5.000	I alt pr. år	137.500	Kulturregion Vadehavet (årligt gennemsnit)	137.500	Kulturministeriet	0	I alt pr. år	137.500
Udvikling og uddannelse	112.500															
Konferencer	20.000															
Formidling og effektvurdering	5.000															
I alt pr. år	137.500															
Kulturregion Vadehavet (årligt gennemsnit)	137.500															
Kulturministeriet	0															
I alt pr. år	137.500															